Alan Ba??ms?z Bilgi ??lem Dü?ünme Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Alan Ba??ms?z Bilgi ??lem Dü?ünme Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=16710

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Alan Ba??ms?z Bilgi ??lem Dü?ünme Ölçe?i, özellikle ortaokul 8. s?n?f ö?rencileri ba?lam?nda, ö?rencilerin **Bilgi ??lem Dü?ünme** (B?D) becerilerini alana özgü olmayan (domain-general) bir yakla??mla de?erlendirmek amac?yla Türkçeye **uyarlama** çal??mas? yap?lm?? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, ö?rencilerin problem çözme süreçlerinde kulland?klar? ayr??t?rma, soyutlama ve algoritmik dü?ünme gibi temel B?D bile?enlerini ölçmeyi hedefler. Ölçek, 5'li **Likert ölçe?i** tipinde derecelendirilmi?tir ve Karalar ile Alpaslan (2021) taraf?ndan yürütülen ara?t?rman?n bir parças?d?r.

Anahtar Kelimeler

Bilgi ??lem Dü?ünme, **Bili?sel Beceriler**, Alan Ba??ms?z, Ölçek Uyarlama, Algoritmik Dü?ünme, E?itim Psikolojisi.

Yazarlar

Halit Karalar, Mehmet Murat Alpaslan.

Amaç

Ölçe?in temel amac?, 8. s?n?f ö?rencilerinin sahip oldu?u alan ba??ms?z **Bilgi ??lem Dü?ünme** yeterliliklerini güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçmektir. Bu beceriler, sadece bilgisayar bilimleri alan?nda de?il, genel problem çözme yetene?i aç?s?ndan da kritik öneme sahiptir.

Ölçek, e?itim ara?t?rmac?lar?na ve uygulay?c?lara, ö?rencilerin B?D geli?im düzeylerini belirleyerek e?itim programlar?n?n etkinli?ini de?erlendirme ve gerekti?inde müdahale etme imkan? sunmaktad?r. Ölçe?in **uyarlama** süreci, orijinal arac?n kültürel ve dilsel ba?lama uygunlu?unu sa?lamay? amaçlam??t?r.

Yap?

Ölçek, **Bilgi ??lem Dü?ünme** (B?D) yap?s?n? ölçmektedir. B?D, bilgisayar bilimcilerinin temel problem çözme tekniklerini içeren ve günlük hayattaki karma??k problemleri çözmek için kullan?lan bili?sel bir süreçtir. Bu yap?, genellikle Ayr??t?rma (Decomposition), Örüntü Tan?ma (Pattern Recognition), Soyutlama (Abstraction) ve Algoritmalar (Algorithms) gibi temel bile?enler etraf?nda ?ekillenir.

Ölçe?in "alan ba??ms?z" niteli?i, maddelerin spesifik programlama bilgisi yerine, ö?rencilerin genel mant?ksal ve sistematik dü?ünme yeteneklerini hedefledi?i anlam?na gelir. Bu, B?D'nin disiplinler aras? bir beceri olarak de?erlendirilmesini destekler ve farkl? ders içeriklerine transfer edilebilirli?ini

ARABPSYCHOLOGY.COM

vurgular.

Geçerlik

Ölçe?in **Geçerlik** çal??malar?, Karalar ve Alpaslan (2021) taraf?ndan yürütülen **uyarlama** çal??mas? kapsam?nda detayl? olarak raporlanm??t?r. Türk kültürüne adaptasyonu s?ras?nda yap? geçerli?ini test etmek amac?yla genellikle do?rulay?c? faktör analizi (DFA) veya aç?mlay?c? faktör analizi (AFA) kullan?lm??t?r.

Ara?t?rmac?lar, ölçe?in orijinal yap?sal modelini koruyup korumad???n? incelemi? ve maddelerin **Bilgi ??lem Dü?ünme** kavramsal çerçevesine uygunlu?unu kan?tlam??t?r. Yeterli düzeyde geçerlik kan?t?, ölçe?in Türk ö?rencilerin B?D becerilerini ölçmede uygun bir araç oldu?unu göstermektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarl?l?k **Güvenirlik** katsay?lar?, adaptasyon çal??mas?nda hesaplanm??t?r. ?ç tutarl?l?k analizi için yayg?n olarak Cronbach Alfa katsay?s? kullan?lm??t?r. Bu katsay?n?n kabul edilebilir düzeyde yüksek olmas?, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü i?aret etmektedir.

Karalar ve Alpaslan (2021) makalesinde sunulan bulgular, ölçe?in farkl? alt boyutlar? için veya toplam ölçek puan? için yüksek bir iç tutarl?l??a sahip oldu?unu göstermektedir, bu da ölçüm sonuçlar?n?n zamana ve farkl? maddelere kar?? kararl? oldu?unu do?rular.

Faktör Analizi

Uyarlama sürecinde, ölçe?in yap?sal uygunlu?unu belirlemek amac?yla faktör analizi yöntemlerine ba?vurulmu?tur. Bu analizler, ölçe?in teorik olarak varsay?lan faktör yap?s?n?n (yani, B?D'nin bile?enlerinin) Türk örnekleminde de sürdürülüp sürdürülmedi?ini kontrol etmi?tir.

Elde edilen faktör yükleri ve model uyum indeksleri, ölçe?in alan ba??ms?z **Bilgi ??lem Dü?ünme** yap?s?n? çok boyutlu olarak temsil etme yetene?ini desteklemektedir. Bu analizler, ölçe?in yap?sal geçerli?inin psikometrik standartlara uygun oldu?unu göstermi?tir.

Araç

Test Type: Uyarlama

Format: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale)

Language Available: Türkçe

ARABPSYCHOLOGY.COM

Population Group: Ortaokul Ö?rencileri

Age Group: 8. S?n?f Ö?rencileri (Yakla??k 13-14 ya?)

Population Details: Çal??ma, Türkiye'deki 8. s?n?f ö?rencileri örneklemi üzerinde gerçekle?tirilmi?tir.

Test Methodology: 5'li **Likert** derecelendirme sistemi kullan?lm??t?r. Derecelendirme seçenekleri ?unlard?r:

1=Kesinlikle Kat?lm?yorum
2=Kat?lm?yorum
3=K?smen kat?l?yorum
4=Kat?l?yorum
5=Kesinlikle Kat?l?yorum

Anahtar Kelimeler

Hesaplamal? Dü?ünme, Ö?renci De?erlendirmesi, Psikometri, Ölçek Geli?tirme, Karalar ve Alpaslan, E?itim Teknolojisi, Bili?sel Esneklik.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut de?ildir.

Affiliation Email addresses: halit@mu.edu.tr (Sorumlu Yazar Halit Karalar)

Correspondence Address: Bilgi mevcut de?ildir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, Karalar ve Alpaslan taraf?ndan 2021 y?l?nda yay?mlanan makale kapsam?nda kullan?lm??t?r. Ölçe?in ticari olmayan akademik ara?t?rmalarda kullan?m? için sorumlu yazar (Halit Karalar) ile e-posta yoluyla ileti?ime geçilmesi önerilir.

Sorumlu Yazar ?leti?im: halit@mu.edu.tr

Kaynaklar

Karalar, H., & Alpaslan, M. M. (2021). Assessment of eighth grade students' domain-general computational thinking skills. *International Journal of Computer Science Education in Schools, 5*(1), 35-47. DOI: 10.21585/ijcses.v5i1.126.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Makalenin orijinal ba?lant?s?: ijcses.org

Ölçe?in orijinal PDF dosyalar? a?a??dan indirilebilir:

alan-bagimsiz-bilgi-islem-dusunme-olcegi-toad.pdf
alan-bagimsiz-bilgi-islem-dusunme-olcegi-toad.pdf

Alan Ba??ms?z Bilgi ??lem Dü?ünme Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçe?in orijinal maddeleri bu kaynakta sa?lanmam??t?r. Maddeler, Karalar ve Alpaslan (2021) taraf?ndan yay?mlanan bilimsel makaleden veya sorumlu yazar ile ileti?ime geçilerek temin edilmelidir. Ölçek, ö?rencilerin **Bilgi ??lem Dü?ünme** yeteneklerini ölçmeye yönelik ifadeler içermektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM